

Sygn. akt I C 673/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Karwowska

Protokolant st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska- Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 2.12.2013 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa M. Ś.

przeciwko C. S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. Oddała powództwo

II. Zasądza od powódki M. Ś. na rzecz pozwanego C. S. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powódka M. Ś. wniosła pozew przeciwko C. S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 12 maja 2011 roku, rep. (...)roku, któremu Sąd Rejonowy w Gdyni nadał w dniu 18 stycznia 2012 roku klauzulę wykonalności. W uzasadnieniu powódka wskazała, iż w dniu 12 maja 2011 roku zawarła z pozwanym umowę sprzedaży, której przedmiotem były nieruchomości położone w miejscowości Ł., gmina P.. Podkreśliła, że część ceny sprzedaży w kwocie 80.000 zł została pozwanemu zapłacona przelewem, ze środków własnych powódki, zaś drugą część ceny, w kwocie 99.945,06 zł powódka miała uiścić przelewem, do dnia 7 sierpnia 2011 roku. Co do obowiązku zapłaty powyższej kwoty poddała się egzekucji, na mocy art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. Powódka podkreśliła, że cała kwota transakcji została zapłacona do rąk pozwanego w czterech ratach - 13.000 zł, 20.000 zł, 50.000 zł tj. łącznie 83.000 zł oraz 22.000 zł tytułem potrącenia na budowę domu jednorodzinnego w Ł.. Na potwierdzenie powódka przedłożyła pokwitowania, które otrzymała od swojego ówczesnego narzeczonego J. S., który prowadził transakcję z C. S.. Powódka wskazała, iż nadpłacona kwota 5.000 zł wynika z wzajemnych rozliczeń pomiędzy J. S., a C. S.. W ocenie powódki, z uwagi na spełnienia świadczenia, zobowiązanie względem pozwanego wygasło.

W odpowiedzi na pozew pozwany C. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości, z uwagi na niespełnienie świadczenia przez powódkę. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że druga część ceny, wynikająca z treści, zawartej z powódką umowy sprzedaży, miała zostać zapłacona na rachunek bankowy pozwanego w terminie do dnia 7 sierpnia 2011 roku. Pozwany podkreślił, że powódka nigdy nie przekazała pozwanemu żadnych pieniędzy wynikających z tytułu umowy sprzedaży nieruchomości położonych w Ł. ani osobiście ani za pośrednictwem innych osób lub instytucji. W związku z brakiem wykonania zobowiązania przez powódkę, pozwany wniósł o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności oraz wszczął postępowanie egzekucyjne. Pozwany podkreślił, że powódka winna uiścić na jego rzecz kwotę 99.945,06 zł, zaś sumaryczne zestawienie przedłożonych przez nią pokwitowań daje kwotę 105.000 zł co, w ocenie pozwanego, podważa autentyczność przedłożonych przez powódkę dokumentów. Nadto dokumenty te nie posiadają dat sporządzenia ani nie wskazano w nich źródła zobowiązania czy też osoby wpłacającej. W

ocenie pozwanego powódka, będąca osobą z wykształceniem prawniczym, z pewnością lepiej zabezpieczyłaby swoje interesy, gdyby powyższych wpłat, w istocie, dokonała. Pozwany podkreślił też, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej współpracował z narzeczonym powódki J. S., który wykorzystał posiadane pokwitowania z wcześniejszych transakcji, obciął daty i przedstawił powódce celem posłużenia się w sądzie. W ocenie pozwanego, przedłożone pokwitowania, dotyczą transakcji z J. S. z 2008 roku.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 12 maja 2011 roku C. S. i M. Ś. zawarli umowę sprzedaży nieruchomości położonej w miejscowości Ł., gmina P., dla której Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku prowadzi księgę wieczystą KW (...)w zakresie dotyczącym działek: (...), (...), (...), (...), (...), za łączną cenę brutto 148.262,40 zł oraz udziału 2/6 części w nieruchomości położonej w Ł., dla której Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku prowadzi księgę wieczystą KW (...), za cenę brutto 31.682,66 zł. Łączna wartość transakcji wyniosła 179.945,06 zł.

Część ceny w kwocie 80.000 zł została zapłacona C. S., zaś druga część ceny w kwocie 99.945,06 zł miała zostać zapłacona przez M. Ś., ze środków własnych, do dnia 7 sierpnia 2011 roku, przelewem na konto wskazane przez C. S..

Co do obowiązku zapłaty C. S. reszty ceny sprzedaży w kwocie 99.945,06 zł M. Ś. poddała się egzekucji z aktu notarialnego, stosownie do art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c.

dowód: akt notarialny rep (...) k. 8-11, faktura VAT (...) z dowodem wpłaty k. 23-24

Druga część ceny sprzedaży w kwocie 99.945,06 zł nie została zapłacona przez M. Ś., w związku z czym C. S. wezwał ją do zapłaty, a po bezskutecznym upływie terminu, wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu i wszczął postępowanie egzekucyjne.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 25, postanowienie k. 16-17, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 22

W chwili zawarcia umowy sprzedaży tj. maju 2011 roku M. Ś. pozostawała w związku narzeczeńskim z J. S., który prowadził od wielu lat transakcje handlowe z C. S.. Obaj mężczyźni uzgadniali także warunki zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości położonej w Ł., opisaney w akcie notarialnym rep.(...) M. Ś., w związku z zaległościami podatkowymi J. S., figurowała jedynie w akcie notarialnym jako osoba kupująca. Na zakupionych działkach J. S. i M. Ś. zamierzali prowadzić działalność gospodarczą.

Po rozstaniu z J. S., M. Ś., w dniu 2 sierpnia 2011 roku dokonała sprzedaży nieruchomości położonej w Ł. w zakresie dotyczącym działek (...)oraz udziału 2/6 części nieruchomości za łączną kwotę 179.945,06 zł.

dowód: akt notarialny rep. (...) k. 12-17, przesłuchanie powódki k. 126-127, 157, przesłuchanie pozwanego k. 126-127, 157

J. S. przedstawił M. Ś., jako dowód spełnienia świadczenia, pokwitowania wpłacenia kwot na rzecz C. S. dotyczące innej transakcji, w których odciął daty dokonania wpłaty celem uniemożliwienia ich indywidualizacji.

dowód: zeznania świadka J. S. k. 156, nagranie video k. 156

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt niniejszej sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania, jak i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd wziął także pod uwagę treść nagrania video przedstawionego przez stronę pozwaną, która nie budziła wątpliwości, co do autentyczności, jak i tożsamości osób biorących udział w nagraniu.

Sąd, ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy, nie oparł się na pokwitowaniach przedstawionych przez powódkę (k.28-30). W ocenie Sądu pokwitowania te nie dotyczą transakcji z maja 2011 roku, a zatem nie mogą stanowić dowodu spełnienia świadczenia przez powódkę. Pokwitowania te nie posiadają żadnych cech, pozwalających na ich indywidualizację i związanie z konkretną transakcją. W szczególności nie zostały opatrzone datą, jak również nie zawierają wskazania jakiej transakcji dotyczą czy też kto jest osobą wplacającą. Pokwitowania te potwierdzają jedynie, iż C. S. przyjął wskazane w nich kwoty. Nie wiadomo natomiast od kogo oraz z jakiego tytułu. Ponadto, w świetle całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności prowadzenia wielu transakcji handlowych przez J. S. oraz C. S., pokwitowania te mogą dotyczyć każdej prowadzonej przez nich transakcji, choćby zakupu domu szeregowego w 2008 r., której, w ocenie pozwanego, dotyczą przedłożone pokwitowania. Kwoty wskazane w treści faktur VAT przedłożonych przez pozwanego (k. 87-89) są bowiem analogiczne z wskazanymi w pokwitowaniach. W ocenie Sądu, przedłożone przez powódkę pokwitowania w żadnym stopniu nie mogą stanowić dowodu spełnienia świadczenia przez powódkę.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się także na zeznaniach pozwanego C. S. oraz częściowo powódki M. Ś.. Sąd nie dał jednak wiary zeznaniom M. Ś. w zakresie, w jakim wskazywała na spełnienie świadczenia na rzecz pozwanego albowiem w tym zakresie pozostają w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym. Sąd zważył także, iż w części zeznania powódki były niespójne i niekonsekwentne. Powódka wskazywała m.in., iż pierwsza część ceny sprzedaży pochodziła od J. S., innym razem, iż z jej środków własnych, jak również wskazywała, iż po sprzedaży nieruchomości rozliczyła się z J. S. i nie otrzymała żadnych pieniędzy z tej transakcji, czego świadek J. S. nie potwierdził. W tym zatem zakresie Sąd, nie oparł się na zeznaniach powódki.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka J. S. albowiem były one niespójne i niekonsekwentne oraz sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Pozostawały także niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Świadek bowiem wskazywał na fakt spełnienia świadczenia przez powódkę oraz w niewiarygodny sposób opisywał okoliczności iluzorycznego zapisu o obowiązku zapłaty drugiej części ceny na rzecz pozwanego, jak i "tworzenia" pokwitowań, odcinania dat i okoliczności w jakich to następowało. Sąd pominął też zeznania świadka w zakresie, w jakim wskazywał na okoliczności innych transakcji prowadzonych z C. S. albowiem pozostawały nieistotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Mając powyższe na uwadze, jak i kształt dochodzonego roszczenia Sąd oddalił wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność wskazaną we wniosku, mając na uwadze, iż wnioskowany środek dowodowy byłby nieistotny dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Strona pozwana nie kwestionowała bowiem, iż pokwitowania wystawiała, a jedynie wskazywała, iż nie dotyczą one przedmiotowej sprawy. Dowód z opinii biegłego grafologa byłby zatem nieprzydatny i prowadziłby jedynie do bezpodstawnego przedłużenia postępowania. Sąd nie musi przeprowadzić dowodu zgłoszonego przez stronę, jeżeli uzna, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 2 k.p.c.) - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 lipca 2009 r., I UK 37/09.

Powódka, w niniejszej sprawie swoje roszczenie oparła na treści art. 840 § 1 pkt2 k.p.c., który stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie, zwolnienie z długu) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada).

Podkreślić należy, iż M. Ś., w akcie notarialnym z dnia 12 maja 2011 roku, zobowiązała się do zapłaty na rzecz pozwanego C. S. kwoty 99.945,06 zł i co do obowiązku tego poddała się egzekucji, stosownie do treści art. 777 § 1 pkt4 k.p.c. Powódka, w niniejszej sprawie nie przedstawiła żadnych dowodów pozwalających na zakwestionowanie powyższego aktu notarialnego. W szczególności nie zaprzeczyła, że złożyła oświadczenie zawarte w jego treści, podkreśliła, że zrozumiała treść aktu i oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Co do zasady zatem postępowanie

egzekucyjne zostało wszczęte i toczy się na podstawie ważnego aktu notarialnego, zaś powódka nie wykazała by obowiązek świadczenia nie istniał.

Powódka, w niniejszym postępowaniu wskazywała, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło tj. spełnienie świadczenia przez powódkę.

W ocenie Sądu powódka nie wykazała jednak by spełniła świadczenie na rzecz pozwanego. W szczególności za dowód spełnienia świadczenia nie mogą zostać uznane, przedłożone przez powódkę pokwitowania. Nie posiadają one bowiem żadnych cech pozwalających na ich indywidualizację i powiązanie z niniejszą sprawą. W szczególności nie zostały opatrzone datą, jak również nie zawierają wskazania jakiej transakcji dotyczą czy też kto jest osobą wpłacającą. Pokwitowania ta mogą dotyczyć każdej transakcji dokonanej przez C. S. i stanowią dowód jedynie tego, iż odebrał on kwoty, opisane w ich treści. Przy czym, nie wiadomo od kogo ani w jakim czasie kwoty te otrzymał. Pokwitowania te nie mogą stanowić zatem dowodu spełnienia świadczenia przez powódkę. Powyższe zostało również potwierdzone przez świadka J. S., który przesłuchany w toku postępowania przyznał, iż odciał daty z pokwitowań dotyczących innych transakcji. Wskazał też, iż w rzeczywistości wszelkie rozliczenia pomiędzy nim, a C. S. zostały dokonane, zaś zapis o zapłacie drugiej części ceny miał charakter jedynie iluzoryczny. Potwierdził zatem jednoznacznie, iż pokwitowania przedłożone przez powódkę nie dotyczą transakcji z 12 maja 2011 roku.

Twierdzenia powódki, iż przedłożone pokwitowania dotyczą transakcji z dnia 12 maja 2011 roku pozostają także w sprzeczności z treścią aktu notarialnego, w którym wyraźnie wskazano, iż kwota 99.945,06 zł ma zostać wpłacona przelewem, na rachunek bankowy pozwanego. Brak jest jakiegokolwiek wzmianki, iż kwota ta miałaby zostać wpłacona w ratach, do rąk własnych pozwanego. Twierdzenia zaś powódki, iż taki sposób wpłaty wynikał z wewnętrznych ustaleń pomiędzy J. S., a C. S. pozostają niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Gdyby bowiem ustalenia między stronami transakcji były inne to znalazłyby one odzwierciedlenie w treści aktu notarialnego. Zakładając nawet, iż J. S. i C. S. uzgodnili inne zasady rozliczenia transakcji, powódka, należycie dbająca o własne interesy, nie powinna złożyć oświadczenia, zawartego w treści § 3 aktu notarialnego z dnia 12 maja 2011 roku. Powódka, przesłuchana w toku niniejszego postępowania, podkreśliła, że zrozumiała treść aktu notarialnego i konsekwencje z niego płynące. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, iż powódka jest osobą z wykształceniem prawniczym, posiada zatem wiedzę w zakresie konsekwencji złożenia takiego oświadczenia. Niewątpliwie zatem, gdyby do spłaty pozostałej części ceny rzeczywiście doszło, powódka zadbałaby o właściwe udokumentowanie tego faktu. Wreszcie, pozwany w sytuacji wpłaty drugiej części ceny winien wystawić powódcie fakturę VAT, jak to uczynił w przypadku zapłaty pierwszej części kwoty 80.000 zł. Powódka nie wykazała by taką fakturę wystawił, jak również nie wskazała na żadne okoliczności związane z ewentualnym uchylaniem się przez pozwanego od tego obowiązku. Nie wskazała by taki dokument w ogóle istniał. Mając natomiast na uwadze zasadę wyrażoną w art. 6 k.c., powódka winna należycie wykazać fakt spełnienia świadczenia na rzecz pozwanego, czego, w ocenie Sądu, nie uczyniła.

W niniejszym postępowaniu, po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nie zaszły zatem żadne zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania powódki, a zatem brak jest podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. W związku z tym, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, zawarte w punkcie II wyroku, Sąd oparł o treść art. 98 § 1 k.p.c. Przepis ten określa zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, która oznacza, że strona która sprawę przegrała zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty. Przegrywającym jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna.

Mając na uwadze, iż Sąd oddalił powództwo, a zatem stroną przegrywającą była strona powodowa, Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, mając na uwadze treść § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U 2002 nr 163, poz. 1348 ze zm.).